

Het Kerstlogeetje

*Ik heb een leelijk plekje
Ontdekt in 't kleine hart
Van ons aanvallig bekje
Dat haart me nu veel smart.*

DE KERSTLEET.

De ene zuster had een nakomertje, de troetelpop van vijf grote broers en zusjes. De andere zuster had een laatsgeboren enig kind. Het nakomertje en het enige kind waren nu gezonde, flinke meisjes van vijf jaar, die door haar moeders nogal eens opzettelijk bij elkaar werden gebracht.

Ze woonden te ver van elkaar af, dat ze geregeld met elkaar om konden gaan. Hetgeen de moeders heel jammer vonden. Doch den kinderen scheen dit niet zo aan 't hart te gaan.

Zonder ooit te kibbelen, bleven ze een weinige gereserveerd jegens elkaar, met aan weerszijden de neiging tot wat hooghartige critiek.

Het enige kind woonde buiten. Al de zorgen van haar moeder hadden niet kunnen verhinderen, dat in 't taaltje van het kleine meisje het dialect der streek was te horen. Het nakomertje was grutsteeds opgevoed.

„Ik vind maar“, zei het buitenkind en trok het neusje op: „dat Marjoleintje zo erg deftig praat!“

Marjoleintje had haar moeder verschrikt door op te merken: „Kan tante Anna Emilietje nu niet eens goed leren praten?“

Geen van de beide kinderen misten uit door overmaat van aanpassingsvermogen. Ze leverden echt studiemateriaal voor paedagogen. Beiden in zo geheel verschillende onstandigheden en dan toch zo éénler in deugden en gebreken. Door haar heider klein aanpassingsvermogen was elk bezoek, dat ze te brengen hadden, elke uitnodiging, die ze kregen, een punt. En als er aan toekomstig schoolgaan werd gedacht, sloeg beiden moeders al evenzeer de schrik om 't hart.

Tegen Kerstmis verklaarde de vader van Emilietje aan de moeder, dat hij nu toch ook eens zo dolgraag, en met hár, naar de wintersport wou. Al die jaren hadden ze afgezien van buitenlandse reizen, om 't kind. Vóór die tijd was Europa hun niet groot genoeg geweest.

De moeder van Emilietje begreep, dat ze nu gaan moest. Doch haar hart werd zwart, toen ze aan haar dochtertje dacht. Hoe nu met Emilietje? Ze zocht heel en trouw bij haar zuster.

Deze opperde voorzichtig: „Als je haar eens bij mij te logeren gaf?“

Emilietjes moeder zei: „Dat zou een goed idee zijn. Maar durf jij 't aan? Als je tonelen met haar krijgt?“

Marjoleintjes moeder dacht even aan de tonelen, die de gastvrouw zeker met

Marjoleintje zou krijgen, als die in het geval van Emilietje mocht komen te verkeren. O, ze zou het zeker niet wagen. Marjoleintje nu logeren te sturen! Doch er moest een oplossing gevonden worden. Als haar zuster haar kind wel uit logeren durf te sturen, dan moest ze het op slot van zake zelf weten, en dan wou zij haar wel helpen. Zij was er dan toch het naaste aan toe, nu Grootmoeder heen was.

Dus werd besloten:

Emilietje zou bij Marjoleintje komen logeren.

Als een heertijke rijdin werd het nieuws de beide jonge dames medegedeeld. Doch de harten der moeders borsden. Allebei uit angst voor de tonelen van Emilietje. Merkwaardig kalm nam Marjoleintje de bootschap op.

„Op welke kamer gaat Emilietje slapen?“ vroeg ze rustig en praktisch.

Moeder beijverde zich het haar goed uit te leggen en de hele zaak heel plezierig voor te stellen.

„Op Jans kamer. Jan gaat immers naar Grootmoeder. En is dat niet gezellig voor jullie? Dan gaat de schuifdeur open en dan mogen jullie nog wel eventjes babbelen 's avonds“.

„Ja maar — dan heb ik zo'n slaap!“ zei Marjoleintje.

Emilietje keek verwonderd, toen haar moeder haar het plan vertelde. Moeder was op alles voorbereid, op een gil, op een huilhui, op protesten. Niets van dat alles, Emilietje vroeg alleen:

„Moet het?“

„Ja — kindje“, zei de moeder haast schuchter. „Vader wil zo graag eens met me uit. En dan is 't toch heel gezellig voor je om naar Marjoleintje te gaan. Ze haast soms zo“.

„Nu, jullie kunnen het toch wel best met mekaar vinden!“ zei moeder, innig en innig gelukkig, dat alles zo kalm was gegaan. En eigenlijk héél verwonderd hierover.

Het leek haast het raadsel van het vervoer van de wolf, de koud en de gelt: het probleem, hoe er nu verder met Emilietje gehanteid zou worden.

Vader en moeder haar samen wegbrengen? Tante Anna haar weghalen van Vader en Moeder vandaan?

Findelijk werd er besloten, dat de reizigers in de vroege morgen van de 14ste December zouden afreizen.

Tante Anna zou 's avonds te voren bij haar zuster komen logeren.

Zij en Emilietje zouden de reizigers voor het raam nawuiven. En dan zou tante Anna met Emilietje per auto de tocht naar huis aanvaarden. Tante Anna hoopte heel hartelijk, dat alles vlot mocht ver-

lopen, want zo'n dag vóór Kerstmis, dan valt het werk niet mee. In een groot gezin, dat Kerstmis gaat vieren, is meer dan genoeg te doen.

Vader en Moeder lusten Emilietje tot afscheid. Even werden haar oogjes rood. Toen zei ze: „krijg ik zo'n heertje van Bern?“

„Jij krijgt een heertje van Bern!“ verzekerde Papa, duizend pond lichter, toen de tranen niet doorzetten.

De auto reed voor — reed weg.

Tante Anna en Emilietje wuifden. Emilietje moest even slikken en rood waren haar oogjes wéér. Doch ze vermaande zich en vroeg gretig:

„Gaan we in net zo'n mooie auto?“

„Wij gaan in net zo'n mooie auto!“ antwoordde tante Anna. „Hier de mantel en de muis! Daar is de auto al“.

Toen de reizigers op de plaats harer bestemming aankwamen, was in die tijd de Kerstboom al gearriveerd. Het hele huis geurde naar dennenengroen. De tuinman van hun buitenhuis had de hartelijke inval gehad, een grote biezen mand vol prachtige hulst te zenden, van hun eigen struiken. „Ik dacht: éér de mussen ze opeten!“ schreef hij er prozaisch bij.

De nichten begroetten elkaar op de gewone wijze, niet bijzonder geestdriftig. Moeder was dadelijk volop in het drukke werk van den dag.

Haar oudste dochter Frida zou zich speciaal met de kleintjes bemoeien, had ze haar moeder beloofd. Dan kon die, met den monteur, de boom in orde maken en er de geschenken onder leggen. Aan de koffietafel zat Marjoleintje een beetje sip te kijken.

Moeder keek vragend naar Frida. Deze lachte geruststellend terug. Bij de thee nam ze haar moeder apart: „Het gaat prachtig, hoor! Emilietje is al eelt thuis. We gaan nu een klein Kerstboomje opstijgen voor de kinderkamer. Zo nu en dan is het net, of Marjoleintje een beetje jaloez is. Dan is ze even wat stil. Maar dan trekt het weer bij“.

Die Kerstboom voor de kinderkamer was een héél succes! Frida had een rechte tak afgebroken van de grote Kerstboom en die in een pot met aarde gezet. Toen ging ze bij haar moeder zoeken naar de kleinste versierselen, en de kleinste kaarsenhoudertjes met dunne kaarsen. Emilietje genoot zichtbaar. Marjoleintje vond het óók wel aardig.

Toen ze had gadegeslagen, hoe volijverig Emilietje voldeed aan alle verzoeken van haar grote nicht Frida om te knippen, te plakken, te vergulden, zei ze uit de hoogte: „Je hoeft niet alles te doen, wat ze zegt! Het is maar gewoon een zusje!“

Aan tafel had Emilietje vele verhalen over de interessante hezigheden en gebeurtenissen van den dag. Méér dan ze anders had.

Marjoleintje was alweer wat stil. De dag scheen haar wat teveel vermoeid te hebben. Ze zag bleek en gaapte zo nu en dan.

Om de kleintjes was besloten, de boom in de middag van de eerste Kerstdag aan te steken en „Kerstfeest te vieren”. Anders zou, zeker voor Emilietje, die vroeg op was geweest en al lang haar middagslaapje ontwend was, de dag te lang worden en dan konden „tonelen” niet uitblijven. De kleintjes zouden vroeg naar bed gaan.

Moeder vroeg zich aan tafel af, of nu alles verder zo mee zou vallen. Het kon haast niet! Ze was er zich van bewust, dat het naar-bed-gaan de krachtproef zou zijn. Ze zou toch niet gerust zijn, vóór die karwei maar achter de rug was. Ze keek er Emilietje eens op aan. Het kind zag er rustig en opgewekt uit. Wat kon ze het goed met Frida vinden. Frida was toch ook een taktvolle schat. En wat had ze nu een pret om Hans, haar dertienjarige neef, die zo mooi een saxofoon na kon doen!

Nu moest Frida straks Emilietje naar bed brengen, dan nam Moeder Marjoleintje voor haar rekening.

Wat steekt de wind op! De gashaard rinkinkt telkens. En hoor de regen eens tegen de ramen! Is dat nu Kerstmisweer! O, wat is 't toch al jaren geleden, dat er een witte Kerstmis is geweest! De lucht stil en zuiver, het luiden der klokken zo duidelijk te horen, heerlijke inleiding tot het feest. Het knerpen van de sneeuw onder de voeten op de kerkgang van de eerste Kerstmismorgen. Neen, dat gure onstuimige weer is geen echt Kerstmisweer.

Na het middagmaal bleven de kleintjes nog even wat platen kijken met de onvermoeide Frida. En kregen ze ieder een kopje kinderthee en een handjevol opzetkaakjes. Toen werd de aftocht geblazen. Hans toeterde door zijn handen, op de wijze van het militair signaal: „Naar bed! Naar bed!” Emilietje vond het prachtig en sprong geestdriftig om hem heen. Marjoleintje lachte een beetje minachtend. Zo'n ouwe mop van Hans! En dat Emilietje, dat moet er nog zo om lachen.

Moeder wilde de ceremonie vooral niet vertragen en zei daarom in 't rond: „Wel te rusten allemaal van Emilietje en Marjoleintje. Vooruit, kindertjes!” Daar gingen ze de trap naar de slaapkamers op.

Emilietje lag 't eerst in bed. Alles vlot en prettig gegaan. Frida nam met een hartelijke nachtzoen afscheid en dacht bewonderend: „Nou maar — ik geloof nooit, dat het met Margoleintje zo makkelijk gegaan zou zijn”.

De schuifdeur tussen de beide jonge dametjes stond open. Moeder had aangeraden, ook de gangdeuren der slaapkamers open te laten. Dan kon men van

beneden wat acht geven op de meisjes. Trouwens, Marjoleintjes deur stond altijd open, tot Moeder haar laatste ronde langs de bedden en bedjes deed.

Met Marjoleintje duurde het nachttoilet-naken wat langer. Ze zong het liedje van verlangen, treuzelde met alle karweien en Moeder wou haar niet teveel opjagen. Het kind was zichtbaar moe.

Eindelijk lag ze toch ook in bed. Moeder kustte haar goenacht. „Nu liefje, de deur naar je nacht staat open — dat 's gezellig. Slaap lekker, nacht Marjolein”. „Laat je mijn deur open, bons tegen het nachtkastje?” vroeg Margoleintje dringend.

„Dat doe ik toch altijd kindje!” zei Moeder en liet de deur nog eens extra bonzen, dat Marjoleintje goed zou horen, hoe wijd die wel open stond.

Moeder ging naar beneden.

„Nog geen hoera roepen! Geen heil vóór je over de brug bent! Het *inslapen*, dat is het feitelijke kritieke moment”, bepeinsde Moeder.

Ze ging beneden in de makkelijkste fauteuil zitten. Misschien was er wel geen vermoeiender dag in 't jaar, overdacht ze. Ze durfde 't zich nog niet geheel en al gemakkelijk te maken. Even afwachten, hoe 't boven afloopt.

Frida bracht haar een kop thee en ze begon er dadelijk van te genieten.

Oef — zo'n dag. Verzwaard, ze was er zich nu duidelijk van bewust — door de spanning om Emilietje.

Ze had haar thee nog niet geheel gesavoureerd — daar klonk een luide jammerkreet van boven.

„Moeder! moeder!”

En dat was niet Emilie — dat was Marjolein.

Moeder snelde ijlings naar boven. Daar vond ze haar dochtertje in een woeste huilbui. Tussen de heftige snikken door verstond de moeder: „Dat kind moet weg! Ze mag hier niet slapen! Ik wil het niet hebben!”

Moeder, moeder, laat dat kind toch weggaan!” En daar tussendoor hoort Moeder de stem van Emilietje. Die roept nadruk-

kelijk, vriendelijk en geheel op haar gemak: „Tante, doe U de schuifdeur dicht? En die andere deur? Ik kan niet slapen, Marjoleintje maakt zo'n leven”.

Moeder stond op om aan deze vriendelijke verzoeken te voldoen. Ze gunde zich de tijd niet, even bij de kleine logée immers die hardvochtige kleine stem tot zwijgen worden gebracht, eer die méér wrede dingen riep.

Hoor! de wind loeide — de regen kletterde.

En Marjolein bleef roepen: „Dat kind moet weg! Dat kind mag hier niet slapen! Ik wil het niet hebben!”

Een grote droefheid kwam over Moeder. Haar Marjolein! Hoe is zoiets mogelijk! Ze sloeg haar arm om Marjoleintje heen en zei: „Kindje, kindje, hoor je wel, wat een wind en wat een regen! En wou je nu Emilietje weggagen? Waar moet ze dan heen? Waar moet ze dan Kerstfeest vieren? Je weet toch, dat haar vader en moeder niet thuis zijn. Marjoleintje — als jij nu eens naar buiten moest, in het donker, in de regen en de wind, hoe zou je dat vinden? Foei, foei, wat doe je me nu toch een verdriet!”

Marjoleintje scheen langzamerhand onder de indruk te komen van haar moeders dringende betogen. Ze hield op met haar wrede eisen. Ze hilde harts-tochtelijk, tot ze geheel uitgeput was en zich nasnikkend, door Moeder in liet stoppen. Die strek haar tot afscheid over het hoofdje — een zoen kon er niet op overschieten, die avond, vol van een zo diepe teleurstelling.

Even luisterde Moeder aan Emilietjes deur. Niets.

Toen ging ze naar beneden, waar de een verontwaardigd en de ander vol medelijden met Marjolein was.

Hans zei troostend tegen Moeder: „De puk is van moeheid helemaal boven der theewater, moet je maar denken”. En zo dacht Moeder toen ook maar. Doch die Kerstavond zou haar nog lang heugen.

NANNIE VAN WEHL.

Het Dietse Lied

van de Middeleeuwen

De Kerstliederen in dit nummer zijn ontleend aan een uitgave van de Wereldbibliotheek te Amsterdam met bovenstaande titel: 336 blz., ingen. f 2.25, geb. f 3.—. De schrijvers H. Godthelp en A. F. Miranda, in de lerarenwereld bekende figuren, noemen hun werk „een keur, verzameld en gerangschikt” door hen beiden. Daarmee is het volledig getypeerd. Uit allerlei bronnen hebben zij ge-

put — voor wie de grandioze lyriek uit de middeleeuwen tot nu toe een onbekend oord is, deden zij een gezegende arbeid: hun keuze is te roemen, een groot aantal verklaringen maken ook voor den leek de lectuur gemakkelijk en er is nu voor niemand meer een reden te bedenken om zich deze schoonheid te laten ontgaan.

RED.